

Textos sobre la Pasqua
dels Pares de l'Església

Pasqua és passar d'aquest món a Déu. Així ho va fer Jesús. Així ho celebrem en la Vetlla Pasqual i cada diumenge. Tanmateix, sempre que passem de les coses de la vida a Déu, hem ressuscitat amb Crist i estem vivint la Pasqua. Orígenes ho explica, amb un llenguatge ple de símbols.

ORÍGENES, *Contra Cels*, 8,22.

Algú objectarà a tot això que també entre nosaltres es fan, en dies establerts, celebracions de diumenges, de vetlles, per Pasqua i per Pentecosta. A aquestes objeccions s'hi ha de respondre que el perfecte cristià, aplicant-se, en continuïtat amb la Paraula, a les obres i als pensaments del Verb de Déu, que és Senyor per natura, viu sempre en dies del Senyor i celebra sense manifestar-ho els diumenges. Encara més, si ell es prepara contínuament per a la vida veritable i se separa dels plaers de la vida que enganyen a molts, sense nodrir *el desig de la carn*, sinó castigant el propi cos i reduint-lo a servitud, aquest celebra ininterrompudament la Vetlla Pasqual.

I encara, aquell que ha entès que *Crist, la nostra Pasqua, ha estat immolat* i que necessita fer festa menjant la carn del Verb, no hi ha moment en què no faci Pasqua, que és una paraula que significa «pas»: ell, en efecte, amb el pensament, amb cada paraula i amb cada acció, sempre «passa» de les coses de la vida a Déu, i corre vers la seva ciutat. En fi, quan hom pot dir de veritat: *hem ressuscitat amb Crist* i encara, *ens ha fet ressuscitar juntament amb Ell, i amb Ell ens ha fet seure en el cel amb Crist*, aquest viu contínuament en dies de Pentecosta. Sobretot si, havent pujat a la sala superior com

els apòstols de Jesús quan esperaven la vinguda de l'Esperit, està atent en la súplica i en la pregària, per esdevenir digne del vent impetuós que ve del cel i que fa violència per anorrear en els homes la dolenteria i els seus efectes, i per ser digne de tenir part en la llengua de foc que ve de Déu.

– II –

La Pasqua de Jesús és la nova creació a semblança de la primera, i ofereix a tota la creació l'ocasió de tornar a néixer.

GREGORI DE NISSA, *Sobre el Trídium entre la mort i la resurrecció de nostre Senyor Jesucrist.*

Heus aquí aquell dissabte de la primera creació beneït per Déu. A través d'aquell dissabte, reconeix aquest dissabte, el dia de repòs que Déu ha beneït per damunt de qualsevol altre jorn. En aquest, l'Unigènit de Déu va cessar en veritat de totes les seves obres, després de que, amb la seva mort, hagués procurat un repòs per a la seva carn; tornant, mitjançant la resurrecció, a ser el que era, va fer ressuscitar, juntament amb ell, tot allò que jeia a la terra, esdevingut vida, resurrecció, aurora, matí i jorn per a aquells que eren en la tenebra i a l'ombra de la mort.

– III –

L'Església neix de la Pasqua del Crist; neix “el dia en què ha obrat el Senyor”; neix per portar la salvació a tots els batejats.

JERONI, *Per al diumenge de Pasqua.*

Aquest és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo. Així com Maria, la verge mare del Senyor, té

la primacia entre totes les dones, així aquesta d'avui és la mare de totes les jornades. Això que dic pot semblar una novetat, però es fonamenta en l'Escriptura. Aquest dia és un dels set i està fora dels set. És el dia anomenat vuitè. Per això, en alguns títols dels salms hi ha escrit «per l'octava». És el dia en què acaba la sinagoga i neix l'Església. És el dia en què foren salvades les vuit persones en l'arca de Noè, tal com diu l'apòstol Pere: de la mateixa manera us salva l'Església.

– IV –

Pasqua és el dia del baptisme perquè el baptisme és “la nostra resurrecció”.

BASIL DE CESAREA, *Homilia XIII sobre el sant baptisme*

Quin dia hi ha més apte per al Baptisme que la Pasqua? En efecte, en aquest dia es fa el memorial de la resurrecció, i el Baptisme és precisament una força de resurrecció. Per això és en el dia de la resurrecció de Crist que rebem la gràcia de la nostra resurrecció.

– V –

Ambròs ens continua recordant que la Pasqua és fer “el pas” a una nova vida.

AMBRÒS DE MILÀ, *Sobre Caïn i Abel*, 1,8,31.

La Pasqua del Senyor és el pas de les passions a la pràctica de la virtut. Per això és anomenada *Pasqua del Senyor*,

perquè abans, mitjançant la figura de l'anyell, s'anunciava la veritat que és la passió del Senyor, de la qual ara n'és celebrada la gràcia.

– VI –

La Pasqua és fer "el pas" a una nova vida. I la celebració del Trídium Pasqual ho fa visible.

GREGORI DE NAZIANZ, *Oració I sobre la santa Pasqua*, 3-4.

Ahir era mort l'anyell i s'untaven les portes: Egipte plorava els seus primogènits, mentre que l'exterminador ens estalviava els nostres; en efecte, el segell li produïa temor i reverència: nosaltres estàvem protegits per la *sang preciosa* com per una muralla. Avui, en la puresa, hem abandonat Egipte, el Faraó, amo amarg, i els despietats capatassos, i hem estat alliberats de treballar el fang i els maons. Ningú no pot impedir-nos de celebrar per al Senyor Déu la festa del nostre «èxode» i celebrar-la *no amb el vell llevat de la malícia i de la perversitat, sinó amb els àzims de la sinceritat i de la veritat, sense emportar-nos res amb nosaltres de l'impiu llevat de l'Egipte.*

Ahir vaig ser crucificat amb el Crist; avui amb ell sóc glorificat. Ahir vaig morir amb ell; avui amb ell sóc vivificat. Ahir vaig ser sepultat amb ell; avui amb ell sóc ressuscitat.

– VII –

La Pasqua, a diferència del Nadal, és una festa mòbil, és a dir, que canvia cada any de data, cercant de reproduir aquell

moment de la mort en creu del Senyor i de la seva resurrecció. Aquest text ho explica.

AGUSTÍ D'HIPONA, *Carta*, 55,1,2 i 14,24.

Em demanes: «Per què l'aniversari en el qual se celebra la passió del Senyor no cau sempre el mateix dia de l'any com el dia en què es creu que va néixer?» I després, afegeixes: «Si això és degut al dissabte i a la lluna, ¿què hi té a veure en aquesta qüestió l'observança del dissabte i de la lluna?» Has de saber, en primer lloc, que el dia del naixement del Senyor no se celebra com a sagrament, sinó que només es fa memòria de que va néixer; per a això no cal altra cosa sinó indicar amb una solemnitat religiosa el dia de l'any en què va tenir lloc l'esdeveniment mateix. Hi ha sagrament en una celebració quan no solament es fa memòria d'un esdeveniment, sinó que es fa de tal manera que se sobreentengui, al mateix temps, que hi ha un significat amagat, i aquest significat s'ha de rebre santament. Això és el que fem quan celebrem la Pasqua; no solament portem a la memòria l'esdeveniment, això és, que Crist va morir i va ressuscitar, sinó que ho fem sense ometre cap dels altres elements que testimonien alguna relació amb el significat dels sagraments. Diu l'Apòstol: *Va morir pels nostres pecats i va ressuscitar per a la nostra justificació.* En aquesta mort i resurrecció del Senyor queda consagrat el nostre trànsit de la mort a la vida.

Considera, doncs, atentament, el sacratíssim trídium del Senyor: crucificat, sepultat, ressuscitat. D'aquestes tres coses, en la vida present nosaltres realitzem el significat de la crucifixió, mentre que allò que signifiquen la sepultura i la resurrecció, ho abastem per la fe i l'esperança.

Melitó de Sardes va fer un sermó pasqual en poesia, d'una gran bellesa, que val la pena de llegir contemplativament.

MELITÓ DE SARDES, *Sobre la Pasqua*, 69-71.103.

Ell, Crist, és la Pasqua de la nostra salvació;
Ell és el qui suportà molt en molts;
Ell és el qui en Abel fou mort,
en Isaac fou lligat,
en Jacob fou exiliat,
en Josep fou venut,
en Moisès fou abandonat,
en l'anyell fou degollat,
en David fou perseguit,
en els profetes deshonrat.
Ell és el qui en la Verge s'encarnà
el qui en la creu fou penjat,
en la terra sepultat,
d'entre els morts ressuscitat,
el qui a les altures dels cels fou emportat.
Ell és l'anyell que és sacrificat;
Ell és l'anyell sense veu;
Ell és el nascut de Maria, la bona anyella;
Ell és l'escollit del ramat
i arrossegat a la degolla,
i al vespre sacrificat
i a la nit sepultat;
el qui dalt de la creu no fou trossejat,
en la terra no es corrompé;
d'entre els morts ressuscità

i ressuscità l'home de la profunditat de la tomba.
Per tant, veniu totes les famílies dels homes
les que esteu amassades de pecats,
i rebeu la remissió dels pecats.
Perquè jo, el Crist, sóc la vostra remissió,
jo la Pasqua de la salvació,
jo l'anyell immolat per vosaltres,
jo el vostre rescat,
jo la vostra vida.
Jo la vostra llum,
jo la vostra salvació,
jo la vostra resurrecció,
jo el vostre rei.
Jo us ressuscitaré per la meva mà.
Jo us porto a les altures dels cels,
on us mostraré el Pare que és des de sempre.

IX

Un autor antic, desconegut, ens ha deixat una homilia que glosa bellament el misteri d'aquesta festa.

AUTOR DESCONEGUT, *Homilia pasqual*, 35, 6-9.

La passió del Salvador és la salvació de l'home. Crist va morir per nosaltres, perquè per la nostra fe en ell visquéssim eternament. Va voler convertir-se durant un temps en el que som nosaltres, perquè nosaltres atenyéssim la seva promesa d'eternitat i visquéssim amb ell eternament.

Us ho diré: aquesta és la gràcia dels misteris celestials, aquest és el do de la Pasqua, aquesta és la festivitat que tot l'any desitgem, és el principi de les coses futures.

En aquesta festa, els neòfits neixen amb la purificació vital de l'Església santa, reneixen amb la senzillesa dels infants i comencen a parlar amb la veu de la seva consciència innocent. En aquesta festa, els bons pares i les bones mares continuen per la fe el llinatge innumerable dels qui entren a la vinya del Senyor.

En aquesta festa de Pasqua, sota l'arbre de la fe, brillen els ciris dels qui ara han rebut el baptisme. En aquesta festa, els qui han estat santificats amb el do gratuït del Senyor, s'alimenten amb el gran misteri eucarístic.

En aquesta festa, el poble únic, nascut del si de l'Església santa, adora el nom dels tres que són una sola divinitat i poder, i canta amb el profeta el salm de la festivitat anyal: *Avui és el dia en què ha obrat el Senyor; alegrem-nos i celebrem-lo.*